

Eläinlääkäriliiton puheenjohtaja:

Eläinlääkärit erikoistuvat

Tiedote Eläinlääkäripäivillä 29.10.2008

Suomessa on hiukan yli 1 900 laillistettua eläinlääkärinä. Heistä yli 90 prosenttia on Suomen Eläinlääkäriliiton jäseniä. Liitossa on lisäksi jäsenenä opiskelijoita, jäsenmäärä on noin 2 070. Eläinlääkärin työhön vaikuttavat merkittävästi muun muassa laki eläinlääkärin ammatin harjoittamisesta, eläinlääkintähuoltolaki ja kunta- ja palvelurakenteen uudistaminen. Kaksi viimeksi mainittua hakevat parhaillaan muotoaan.

Uusi eläinlääkintähuoltolaki on valmistelussa ja ympäristöterveydenhuoltoa (määritelmä tiedotteen lopussa) seutukunnallisetta. Näiden muutosten myötä on tarkoitus järjestää ympäristöterveydenhuollon tehtävät, joihin myös eläinlääkintähuolto kuuluu, nykyistä suuremmissa yksiköissä. Tavoitteena on, että ympäristöterveydenhuollon yksiköissä olisi vähintään kymmenen henkilötyövuotta ja yksiköitä olisi kaikkiaan koko maassa 60–85. Eläinlääkintähuoltolaki astuneen voimaan vuoden 2009 aikana ja ympäristöterveydenhuollon yksiköiden suunnitelmien tulee olla valmiina kesällä 2009.

Isommat yksiköt, parempi työnjako

Suuremmissa yksiköissä myös eläinlääkäreiden on mahdollista nykyistä enemmän erikoistua tiettyihin tehtäviin. Aikaisemmin kunnaneläinlääkäri on usein vastannut yksin koko ympäristöterveydenhuollon tehtävistä elintarvikevalvonnasta eläinsuojeluun ja sairaiden eläinten hoitoon. Seutukunnissa, useamman eläinlääkärin yksiköissä, joku voi ottaa päävastuun eläintauti- ja eläinsuojeluvälvonnasta, toinen voi hoitaa tuotantoeläimiä ja tehdä terveydenhuoltotyötä tai hoitaa lemmikkieläimiä. Eläinlääkintähuoltolakiuudistuksen mukaan valvontatehtävät ja praktiikka erotetaan ja päivystys järjestetään erikseen suur- ja pieneläimille.

Tehtävien erikoistuessa on eläinlääkäreiden mahdollista kehittää osaamistaan tietyllä osa-alueella. Samalla myös asiakkailta on oikeus odottaa parempia palveluita. Eläinlääkäreiden erikoistumiskoulutuksen tulevaisuutta pohditaan parhaillaan opetusministeriön asettamassa työryhmässä. Jokaisen eläinlääkärin täytyy ylläpitää osaamistaan jo ammatinharjoittamislain pohjalta ja vastuu täydennyskoulutusmahdollisuuksista on myös työnantajalla. Jokaisella eläinlääkärillä pitää olla mahdollisuus osallistua täydennyskoulutukseen säännöllisesti. Liian moni eläinlääkäri on niin sidottu työtehtäviinsä, että osallistuminen koulutukseen on hankalaa tai mahdotonta.

Tekijöistä pulaa, työnantajien kannattaa kilpailla hyvillä työolosuhteilla

Lisääntyvät tehtävät vaativat myös tekijänsä. Monilla sektoreilla eläinlääkäripula on todellinen. Päivystäjiä puuttuu kunnista ympäri maata ja lähes kaikkiin tehtäviin, myös pääkaupunkiseudulla, on haasteellista rekrytoida eläinlääkäreitä. Eläinlääketieteelliseen tiedekuntaan on otettu tänä syksynä aikaisempaa suurempi määrä opiskelijoita: 70 aikaisemman 55 sijaan. Nämä opiskelijat ovat työelämässä kuitenkin vasta kuuden vuoden kuluttua. Nykyisessä tilanteessa työnantajat joutuvat kilpailemaan osaajista. Parhaisiin työpaikkoihin löytyy tekijöitä ja sijaiset valitsevat työpaikat, joissa työolosuhteet ovat hyvät ja työn sidonnaisuus kohtuullinen. Nykyisessä tilanteessa työnantajien kannattaa kiinnittää entistä enemmän huomiota työsuhteiden etuihin ja työolosuhteisiin, jotta eläinlääkäreiden tehtäviin löytyy osaavat tekijät.

Ympäristöterveydenhuollon määritelmä: ympäristöterveydenhuolto on kansanterveystyötä, joka kohdistuu ihmisen elinympäristön terveyteen. Ihmisen terveyteen vaikuttavat oman perimän ja elämäntapojen lisäksi monet ulkopuoliset, elinympäristön tekijät. Yleisimpiä elinympäristöstä johtuvia sairauksia ovat sisä- ja ulkoilman epäpuhtauksien aiheuttamat hengityselinsairaudet tai muut terveyshaitat sekä elintarvikkeiden, veden ja eläinten välityksellä ihmisiin leviävät infektiosairaudet. Eläimistä ihmisiin tarttuvat taudit uhkaavat kansalaisten terveyttä kansainvälistyvässä maailmassa. Asumisterveyteen voivat liittyä esimerkiksi kosteusvauriohomeiden aiheuttamat sairaudet, radonkaasun aiheuttama keuhkosityöpä ja passiivitupakoinnin terveyshaitat.

Tärkeimpiä ympäristöterveydenhuollon tehtäviä ovat elintarvike-, talousvesi- ja asumisterveysvalvonta. Tuoteturvallisuus- ja kemikaalivalvonnan merkitys monimutkaistuvassa ja kemikalisoituvassa yhteiskunnassamme kasvaa. Ympäristöterveydenhuolto sisältää myös eläinlääkintähuollon ja sen neuvonta- ja valvontatehtävät. Virkaeläinlääkäri on kunnan johtava eläinten hyvinvoinnista vastaava viranomainen.

Lääke- ja luonnontieteellisen osaamisensa ja eläintautien tuntemuksen ansiosta eläinlääkäreillä on tärkeä rooli ympäristöterveydenhuollossa.

Lisätietoja:

Suomen Eläinlääkäriliiton puheenjohtaja, ELL Sanna Hellström, puh. 040 5690 759.

www.sell.fi.